

Cauza C-563/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

12 septembrie 2023

Instanța de trimitere:

Sofiyski rayonen sad (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

11 septembrie 2023

Reclamantă în procedura principală:

Teritorialna direktsia na Natsionalnata agentsia za prihodite – Sofia

Obiectul procedurii principale

Procedura principală a fost deschisă la cererea Natsionalna agentsia za prihodite (Agenția Națională a Veniturilor Publice, denumită în continuare „NAP”), prin care se solicită încuviințarea, în cadrul verificării unei persoane impozabile în legătură cu sustragerea de la plata impozitului pe venit, a accesului la secretul bancar și, în special, la datele referitoare la soldul conturilor acestei persoane.

Obiectul și și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Trimitere preliminară în temeiul articolului 267 TFUE privind interpretarea articolului 4 punctul 7, a articolului 32 alineatul (1) litera (b), a articolului 51 și a articolului 57 alineatul (1) litera (a) și a articolului 79 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (denumit în continuare „Regulamentul general privind protecția datelor” sau „RGPD”), precum și a articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Cererea pune probleme referitoare la întinderea controlului efectuat de o instanță, în calitate de autoritate care, în cadrul unei verificări a existenței unor obligații fiscale, poate încuviința divulgarea datelor cu caracter personal.

Întrebările preliminare

- 1) Articolul 4 punctul 7 din Regulamentul general privind protecția datelor trebuie interpretat în sensul că

o autoritate judiciară, care încuviințează unui alte autorități publice accesul la datele privind soldul conturilor persoanelor impozabile, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal, având astfel calitatea de „operator” de prelucrare a datelor cu caracter personal?

- 2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, articolul 51 din Regulamentul general privind protecția datelor trebuie interpretat în sensul că o autoritate judiciară, care încuviințează unei alte autorități publice accesul la datele privind soldul conturilor persoanelor impozabile, răspunde pentru supravegherea [aplicării] acestui regulament și din acest motiv are calitatea de „autoritate de supraveghere” în raport cu aceste date?

- 3) În cazul unui răspuns afirmativ la una dintre întrebările de mai sus, articolul 32 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul general privind protecția datelor sau articolul 57 alineatul (1) litera (a) din acest regulament trebuie interpretat în sensul că o autoritatea judiciară, care încuviințează unei alte autorități publice accesul la datele privind soldul conturilor persoanelor impozabile, este obligată, în cazul în care există date privind o încălcare anterioară a securității datelor cu caracter personal, săvârșită de autoritatea căreia urmează să i se încuviințeze accesul la date, să solicite informații privind măsurile adoptate pentru protecția datelor și să evalueze, în decizia privind încuviințarea accesului, caracterul adecvat al acestor măsuri?

- 4) Independent de răspunsurile la a [doua] și a [treia] întrebare, articolul 79 din alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor coroborat cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că, în situația în care dreptul național al unui stat membru prevede că anumite categorii de date pot fi divulgate numai cu încuviințarea instanței, instanța care ia respectiva decizie trebuie să garanteze din oficiu protecția persoanelor ale căror date sunt divulgate, obligând autoritatea care solicită accesul la date, despre care se știe că, după ce a săvârșit o încălcare a securității datelor cu caracter personal, a primit instrucțiuni obligatorii de la autoritatea prevăzută la articolul 51 alineatul (1) din RGPD, să îi pună la dispoziție informații cu privire la punerea în aplicare a măsurilor la care a fost obligată prin decizie administrativă în conformitate cu articolul 58 alineatul (2) litera (d) din RGPD?

Dispoziții de drept al Uniunii Europene

Regulamentul (UE) 2016/679: articolul 4 punctul 7, articolul 32 alineatul (1) litera (b), articolul 51 alineatul (1), articolul 57 alineatul (1) litera (a), articolul 58 alineatul (2) litera (b) și articolul 79 alineatul (1).

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene: articolul 47.

Dispoziții naționale

Zakon za zashtita na lichnite danni (Legea privind protecția datelor cu caracter personal, denumită în continuare „ZZLD”): articolele 6, 12a, 17, 17a și 20.

Danachno-osiguriteln protsesualen kodeks (Codul de procedură în domeniul fiscal și al asigurărilor sociale, denumit în continuare „DOPK”): articolele 34, 37 și 110.

Zakon za kreditnite institutsii (Legea privind instituțiile de credit, denumită în continuare „ZKI”): articolul 62.

Prezentare pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 La 13 iunie 2023, NAP a început verificarea unui cetățean bulgar în legătură cu sustragerea de la plata impozitului pe venit. NAP a constatat că persoana impozabilă avea deschise șapte conturi bancare la diferite instituții financiare din Bulgaria. Ea a solicitat persoanei respective să îi furnizeze datele privind soldul conturilor bancare pentru perioada 1 ianuarie 2020 și 31 decembrie 2021 sau să declare că este de acord cu divulgarea secretului său bancar. Întrucât persoana respectivă nu a furnizat datele menționate și nici nu a făcut declarația solicitată, NAP a solicitat instanței de trimitere să încuviințeze divulgarea secretului bancar referitor la aceste solduri ale conturilor.
- 2 Instanța de trimitere subliniază că la 15 iulie 2019 în mass-media bulgară s-a anunțat că datele cu caracter personal din baza de date a NAP, inclusiv date referitoare la informații privind impozitele și asigurările sociale, ale peste cinci milioane de persoane au ajuns în spațiul public. Drept urmare, NAP a prevăzut pentru persoanele afectate de scurgerea de date accesul la o bază de date specială.
- 3 Pentru încălcarea săvârșită, Komisia za zashtita na lichnite danni (Comisia pentru protecția datelor cu caracter personal, denumită în continuare „KZLD”), care este principala autoritate de supraveghere din Bulgaria în conformitate cu articolul 51 din RGPD, a aplicat NAP o amendă. Au fost emise 20 de instrucțiuni obligatorii în scopul adoptării de către NAP a măsurilor tehnice și organizatorice pentru prevenirea în viitor a scurgerilor de date.
- 4 Prin hotărârea din 2 februarie 2023, Administrativen sad – Sofia-grad (Tribunalul Administrativ al Orașului Sofia) a confirmat 18 dintre instrucțiunile contestate în fața sa și le-a anulat pe celelalte două. Împotriva acestei hotărâri s-a formulat o cale de atac la Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă) în cadrul unei proceduri de contencios administrativ, ședința fiind programată la 14 decembrie 2023.

- 5 Instanța de trimitere a mai subliniat că, în contextul scurgerii de date cu caracter personal către angajați ai NAP, KZLD a emis și alte instrucțiuni obligatorii pentru protecția datelor de acest tip de către NAP și a recomandat măsuri pentru controlul accesului electronic.
- 6 Nu există informații dacă au fost înlăturate cauzele care au determinat publicarea nelegală a datelor cu caracter personal și nici care sunt măsurile adoptate de NAP pentru prevenirea altor asemenea riscuri.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 7 Instanța de trimitere pune problema privind rolul instanței în calitate de autoritate care poate încuviința, în temeiul articolului 62 alineatul (6) punctul 3 din ZKI, cererea directorului Direcției teritoriale a NAP de acces la datele cu caracter personal ale persoanelor verificate. Potrivit articolului 62 alineatul (7) din ZKI, instanța soluționează cererea, în camera de consiliu, prin hotărâre motivată, nu mai târziu de 24 de ore de la primirea ei, stabilind perioada la care se referă informațiile. Hotărârea instanței dată în această procedură este definitivă.
- 8 Potrivit opiniei majoritare, în procedura desfășurată în conformitate cu articolul 62 alineatul (7) din ZKI, instanțele efectuează un control pur formal, care se limitează la aspectul dacă persoanele vizate de divulgarea secretului bancar au calitatea de persoane impozabile și dacă în cazul respectiv există informații că, deși le-au fost solicitate date relevante pentru o verificare fiscală, aceste persoane nu le-au pus la dispoziție. Se pare că într-o aplicare necritică a dispoziției bulgare naționale, instanțele sunt obligate în aceste cazuri să încuviințeze întotdeauna divulgarea secretului bancar. În schimb, situația ar fi diferită dacă instanța ar trebui calificată ca operator de date cu caracter personal, la care încuviințează accesul, întrucât, în temeiul articolelor 32-34 din RGPD, operatorul are o serie de obligații în ceea ce privește asigurarea securității datelor, care comportă un minim de control al măsurilor de securitate existente.
- 9 Potrivit definiției de la articolul 4 punctul 7, „operatorul” de date cu caracter personal, „singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal”. Se aplică regula specială: „atunci când scopurile și mijloacele prelucrării sunt stabilite prin dreptul Uniunii sau dreptul intern, operatorul sau criteriile specifice pentru desemnarea acestuia pot fi prevăzute în dreptul Uniunii sau în dreptul intern”.
- 10 Dreptul bulgar nu stabilește cine are calitatea de operator de date cu caracter personal în procedura conform articolului 62 alineatul (7) din ZKI. În această privință, deși instanțele nu dispun de acces direct la datele cu caracter personal a căror divulgare se solicită (acest lucru nu este necesar pentru ca o persoană să poată fi considerată „operator” – a se vedea Hotărârea din 10 iulie 2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, punctul 3 [din dispozitiv]), ele stabilesc într-o anumită măsură scopurile prelucrării, încuviințând sau respingând cererea de acces la datele cu caracter personal vizate de secretul bancar. Prin urmare, în

lumina unei anumite interpretări a legii, pare a fi posibil ca instanța să fie considerată autoritate care stabilește scopurile prelucrării.

- 11 Legiuitorul bulgar nu a înțeles să se prevaleze de competența de a stabili care este, în această situație specială, în care scopurile de prelucrare a datelor cu caracter personal sunt enumerate de lege, organismul căruia îi revin drepturile și obligațiile prevăzute pentru operator. În aceste condiții, este necesar să se stabilească, prin interpretarea dispoziției, un criteriu, în scopul de a clarifica dacă instanța care încuviințează accesul poate fi considerată, împreună cu NAP, operator de date cu caracter personal (prima întrebare preliminară).
- 12 În legătură cu reglementarea națională neclară, este necesar să se răspundă și la întrebarea dacă autoritatea judiciară, care stabilește condițiile de acces ale unei alte autorități publice la datele cu caracter personal, vizate de secretul bancar, poate fi de asemenea considerată autoritate de supraveghere, care exercită o parte din atribuțiile stabilite de RGPD în domeniul restrâns al controlului privind accesul la date (a doua întrebare preliminară).
- 13 Instanța de trimitere subliniază faptul că este îndeobște cunoscut că NAP a încălcat securitatea datelor cu caracter personal întrucât a permis transmiterea informațiilor privind un număr mai mare de cinci milioane de persoane. Pentru această încălcare, KZLD a aplicat NAP o amendă. Sunt de asemenea cunoscute deficiențele tehnice și organizatorice de acordare de către NAP a accesului la datele cu caracter personal. Au fost emise cel puțin 21 de instrucțiuni obligatorii către NAP pentru ca aceasta să adopte măsuri concrete. Nu există informații dacă aceste măsuri au fost puse în aplicare.
- 14 În opinia instanței de trimitere, dacă ar avea rolul de operator sau de autoritate de supraveghere, instanța ar trebui să încuviințeze accesul la secretul bancar abia după obținerea informațiilor privind măsurile de protecție aplicate și după ce își formează convingerea că acestea asigură, cel puțin la prima vedere, protecție împotriva unei noi încălcări a securității protecției datelor cu caracter personal (a treia întrebare preliminară).
- 15 Suplimentar, este necesar să se răspundă și la întrebarea dacă instanța, care este competentă în temeiul dreptului național să încuviințeze accesul la datele cu caracter personal vizate de secretul bancar, poate efectua asemenea verificări în temeiul obligației prevăzute la articolul 79 din RGPD, cu toate că nu trebuie calificată operator de prelucrare a datelor sau autoritate de supraveghere, în scopul de a asigura protecția jurisdicțională efectivă (a patra întrebare preliminară). Într-adevăr, întregul articol este dedicat cazurilor în care persoana vizată solicită în mod expres protecție din partea instanței. Dacă procedura de divulgare a datelor se desfășoară însă fără participarea persoanei vizate, iar în dreptul național s-a introdus în mod expres controlul jurisdicțional prealabil, pare a fi posibil ca instanța să fie obligată să acționeze din oficiu. Acest caracter oficial ar putea fi dedus și din drepturile oricărei persoane la o cale de atac efectivă în înțelesul articolului 47 din cartă. Dacă această obligație nu există, instanța ar fi întotdeauna

limitată la o examinare formală și la o confirmare a actelor săvârșite de administrație, ceea ce contravine, după cum se pare, obiectivelor articolului 79 din RGPD.

DOCUMENT DE LUCRU